

RICHARD ERML

Libeňský román

*Žalozpěv
o lásce a psech*

Libeňský román

Vyšlo také v tištěné verzi

Richard Erml

Libeňský román – e-kniha

Copyright © Druhé město – Martin Reiner, 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

RICHARD ERML

Libeňský román

*Žalozpěv
o lásce a psech*

Druhé město
Brno 2021

© Richard Erml, 2021

Photos © Karel Cudlín/400ASA, 2021

© Druhé město — Martin Reiner, 2021

ISBN tištěné knihy: 978-80-7227-865-7

ISBN ePUB: 978-80-7227-711-7

ISBN MOBI (Kindle): 978-80-7227-712-4

ISBN PDF: 978-80-7227-713-1

Prolog

Právě jsem večerel, když kámoši zatroubili. Odhodil jsem lžici s lítostí; po dalším vyštěknutí staromódního klaksonu našeho partafýrera mě stejně pohltilo lovecké vzrušení. Můj chlapeček zvedl oči od skořicové kaše, dal jsem mu ale znamení, že je vše v pořádku, a pro jistotu zašeptal: „Zůstaň!“ A nahlas dodal, že budu zpátky cobydup. Chlapec se vrátil ke své milované kaši. Fenka Líza pochopila, že povel se týkal i jí, a tak si sedla a obrátila pozornost k Riškovi, kterého má za úkol hlídat.

Zabouchl jsem vší silou bezpečnostní dveře a seběhl před barák. Naskočil jsem na vychystanou čtyřkolku a naše skupinka souhlasně vytúrovala motory do jednolitého řevu.

Nejstarší Píny se pozvedl na stupačkách a namířil ukazovák směrem k Proseku. Z Dolní Libně jsme pod Proseckými skalami za chvíli, a tak si to užíváme ještě na našem Horově náměstí – kroužíme vlnovky po asfaltu mezi odstavenými vraky aut a vyjeváme další v rozježděném trávníku pod šeríkovými keři

a seschlými jasany. Vyrazím zprudka na konec parkoviště, jakkoli mi je jasné, že bezdáči z pelechu pod dálnicí v tuto chvíli už slyší řvaní našich čtyřkolek z bezpečný vzdálenosti. Těžce nasládlý pach hnijících mirabelek, co se tu válejí ve žlutých a červených závějích, mě omámí jako sladká chuť krve.

Další zatroubení připomene mou povinnost. Zařadím se za posledního v koloně a majestátním tempem míříme směrem ke Kříži. Matně se mi vybaví vzpomínka na řádku nablýskaných bouráků, jaké stejnou rychlostí projížděly za rozjuchaného bečení pod naším barákem směrem k libeňskému zámečku. Zeleň myrty svatebčanů, stužky vlající na anténách aut a spanilé závoje bílých nevěst. Blahé časy svatební, co se už nevrátí.

Podjíždíme viadukty s betonovými pilíři, ochcávanými i zdobenými památníčky na mrtvé po bouráčkách, a nekonečným troubením zastavujeme provoz na křižovatce. Řidiči sledují naše sapíky, co se nám ježí na zádech, a mlčí. Periferně si všímám desítky let opuštěného baráku, kam mě táta vzal v dětství na průzkum, a já se propadl stropem. Vzpomínám si, jak mě vyhrabal ze změti omítky a rákosu a úkosem se koukal na díru vedle nás, kudy bych letěl nejmíň deset metrů až do přízemí. Sám takový štěstí za pár let neměl.

Málokdy je nás na akci víc než půltuctu, doba ale přeje právě takhle malým bojovým úderkám. Věřte, že když zaútočíme, nikdo se nás nedopočítá. Všichni

jsme se poznali v libeňský domobraně, ale zásluhou Pínyho jsme se do roka osamostatnili, abychom zachovali její původní smysl: bránit naše domovy. Ostatním domobrancům totiž vlezla moc na mozek a začali se chovat jako válečnický frajeři na dobytém území. Chránit bezbranný je už ani nenapadlo. Takže aby bylo jasno, dneska se jedeme pomstít, ztrestat zločin na dítěti. Jednomu z nás bezděáci přizabili synka. Jeho klukovská parta si v prudkém svahu pod Proseckými skalami vybudovala důmyslný bajkerský areál. Kdybyste na vlastní oči viděli všechny ty nájezdy a můstky, ze kterých ti mladičkový kaskadéři vzlétají na kolech do výšky, zamrazilo by vás, jaké odvahy jsou schopni. Ti zákeřní bezděáci, co si střeží svý teritorium, jsou schopni jedinýho: nastražit past. Přes trasu uvázali provaz a ještě byli tak tupí, že jej po sobě ani neodstranili, když se tam kluk našeho kámoše válel v krvi. Takže krev za krev. Zabíjet ale dneska nebudeme. Buďme milosrdní, řekl Píny. Naposledy!

Strmou Proseckou se řítíme vzhůru bez ohledů. Po pravé ruce parkoviště s drahýma SUVěčkama před bobovou dráhou pro cizácký rodinky, vedle thajské masáže a prapůvodní vinohrad Máchalka. Protivná multikulti směska, co kdysi rozčilovala mého tátu, a mně už je dneska lhostejná, stejně ji nečeká nic lepšího než zánik.

Před odbočkou doleva nám Píny jasně pokyne – ztište se! Polehoučku vjíždíme na plácek pod starými kaštany, kousek od nás žlutavě prosvítají pískovcové

Prosecké skály. Nemá cenu nahánět bezdřáče čtyřkolkami. Jsou jako lišky: zalezou do jeskyní a děr, kam by člověk nevypustil ani jezevčíka.

Sesedáme a sundáváme si ze zad sapíky, dneska ještě bez ostrých. Píny všechny pokyny udílí výhradně gesty. Ty a ty tam, vy dva se mnou, ty nás budeš jistit – to platí pro mě. Skupinka se rozděluje. Píny schází dolní cestičkou, co míří až k rybníčku houmlesáků, zbylí dva mají za úkol prozkoumat skály, jestli se už nestaly nedobytným úkrytem, no a já nastoupím svou obvyklou trasu, kterou mám se svými pejsky bulíky tisíckrát prochozenou.

Kámoši v maskáčích zmizeli v houštinách lesa potichu jako predátoři, zatímco já si vykračuji po cestě, oči a uši dokořán nastražený. Mezi pípáním skrytého ptactva se pokouším objevit zvuk, co do lesa nepatří. I pro mé vycvičené smysly to není snadný, občas musí přijít na pomoc i čich. Nejednou jsem vyčuchal smradlocha dřív, než se pohnul zamaskovaný listím a trávou. Dneska ale v tunelu z hlohů přebíjí všechno pach hnijícího planého ovoce, jemuž vládne drtivou silou smrad z mirabelek. Sejdu z cesty a opřu se zády o kmen ořešáku. Očima rekognoskuju svah pod sebou s prošlapanými cestičkami lidský zvěře. Představuji si, jak bych se zachoval, kdyby někdo za pár let ublížil mému chlapci, kterého jsem si osvojil. V tu ránu mě zaplaví tak mocná vlna, až zamručím jako pes těsně před útokem. Vzápětí někde pode mnou práskne výstřel a já se musím nadechnout i zatřepat

hlavou, aby mi odlehlo, jako bych se vynořil zpod hladiny. A už jsem ve střehu, sapík pod bradou.

Bezďáč v hlubokém předklonu se prodral křovím na cestu, kterou jsem opustil. Zacítil jsem na jeho hlavu vraženou mezi ramena. Dotyk spouště mě zklidnil i vzrušil současně. Bezďáč se ohlédl, a tak jej střela trefila rovnou do ucha. Červený flek se rozprskl po celé tváři; bezďáč zavyl a vyrazil zmateně mým směrem, až jsem se neubráníl smíchu. Tím jsem se připravil o další skvělou trefu. Houmlesák nebyl sám, v jeho stopě se vynořil další a oba pak profuněli kolem mě směrem ke skalám. Znovu jsem pozorně zacítil a pokropil jejich záda sprškou střel. Ten druhý po ráně mezi lopatky zakopl a zaryl se obličejem do země.

„Mám je! Tady jsou!“ zařval jsem dolů ze svahu.

Jeden po druhém se na cestě objevovali udýchaní kámoši. Jako poslední Píny, který si už šetří síly. Na můj nadšený raport se netvářil: „Měli jsme je od těch skal odříznout. Teď už budou zalezlí.“

„Nikoho jiného jsme ale nevyplašili, Píny. Tak co teď?“

Správná otázka. Kámoš, jehož kluk pořád ležel ve špitále, se třásl touhou po odvetě.

„Podíváme se tam,“ rozhodl Píny. „Ale, kluci, opatrně. Nelíbí se mi to.“

Nikommu jsem zatím neřekl, že se mi Píny jednou ve slabší chvíli svěřil — toho jsem si moc považoval. Právě jsem mu daroval své nejšikovnější štěně a dojatý

partafýrer vytáhl placatku prastaré slivovice po svém fotrovi.

„Kdysi — dávno, dávno tomu, jsem neměl k houllesákům tak daleko jako dneska, kdy jsou z nich odporný nelidi.“

Napil se čistého jedu alkoholu, jemuž se normálně vyhýbáme, a stroze mi naznačil svůj životní osud. Jak jej fotr alkoholik vykopnul z bytu a matka na něj dokonce poslala policajty, když škemral o návrat, a tak se pár měsíců potloukal po Libni, než se mu povedlo proniknout a uplatnit se ve zdejší domobraně.

Tenhle náš rozhovor mi v rychlosti prolétl hlavou ve chvíli, kdy mi došlo, že se Píny v bezdřáčích vyzná.

„Bacha!“ vykřikl předsunutý průzkumník naší rojnice. „Jau, kurva!“ zařval a začal pálit nejrychlejší frekvencí.

To už jsem také slyšel, jak všude kolem nás dopadají s tupým žuchnutím kameny, co se vzápětí rozprsknou.

„Nebojte! Je to jen pískovec!“

„Zpátky! Všichni!“ houkl jako ozvěnou Píny.

Rozzuření kámoši se už ale hnali vzhůru a já s nimi.

Teprve když jsem zahlédl na tučet postav vrhačů na skalách, došlo mi, že jsem na rozdíl od Pínyho zákeřnost bezdřáčů podcenil. Vlákali nás do pasti jako nějací neandrtálci a obloha nad námi se zatměla krupobitím kamenů. Žádný pískovec, ale šutry, co by nám prorazily lebku, kdybychom neměli helmy a nedali se na rychlý ústup.

Cestou k zaparkovaným čtyřkolkám nikdo nepromluvil. Styděli jsme se za porážku a ještě víc za naši neomluvitelnou blbost. Teprve když jsme měli na dohled kmeny kaštanů a naše vypůjčená vozidla, o který jsme se mlčky strachovali, jsem se osmělil a promluvil Pínyho suchým tónem: „Tak naposledy, ne? To jsi, Píny, říkal. Než nás ti neandrtálci málem pozabíjeli.“

Nevím, jestli někdo jiný z mých kámošů než právě Píny tuší, kdo to byli nějakí neandrtálci. Však také nejspíše zpomalili, i proto, že takhle jako já zatím nikdo s Pínym nemluvil.

Náš partafýrer se rovnou zastavil a začal se každému dívat beze slova do očí. Bral nás jednoho po druhém, až skončil u mě. Řekl bych, že si v hlavě musel promítnout onen rozhovor, co mu přinesl krásné štěně, ale také ho oslabil.

„Máš pravdu, Bruno. Dneska to mělo být naše poslední varování, a přitom ti neandrtálci varovali nás. Ať je necháme žít. To ale není možný. Po celým světě zuří malý války, o vodu, naftu, území, jenomže tahle válka je jenom naše. Bruno, říkám to tady přede všemi, abychom měli jasno. Předávám ti velení!“

Až tuhle poslední větu řekl Píny ostře jako ve svých nejlepších chvílích, kdy pro nás byla všechna jeho slova svatá.

POZOR!

OBJEKT

HLÍDÁN

PSEM

První část

Čert

Kdo z vás rozpozná dnešního dáblíka na první pohled? Jakmile propásnete šanci, která vám zaklepe zvnitřku lebky při počátečním neklidu a podezřívavosti, jste rázem bez šance jako já. A protože cítím, že se můj konec blíží, konec mého nečekaného štěstí, jaké jsem si ani nezasloužil, pokusím se převyprávět, co tomu předcházelo.

„Pro tebe to je kšeft století,“ naléhal kudrnatý čertík s modře plovoucíma očima. „Sepíšeš životopis té bábinky podle jejích představ. Měl bys navíc předstírat, že pro takový úžasný vzpomínky najdeš nakladatele. A třeba jo, peníze jako restituentka má, mohla by si knížku zafinancovat, a ty se taky přiživíš.“

„Proč sis ale vzpomněl na mě?“

„Nemáš do čeho píchnout a já si tolik času neudělám. Kromě toho — ty máš pro starý lidi pochopení, nebo už ne?“

Podíval jsem se na kudrnáče pozorněji. Ani na jihlavském gymplu jsme se spolu nebavili, už tehdy

neztrácel čas s outsidersy, jako jsem já, a najednou dělá zasvěceného.

„Staral jsem se o nemocného tátu, jinak mě starý lidi zas tak nepřitahují. Práci ale tady v Praze sháním, to ses trefil,“ přiznal jsem, protože jsem neměl na vybranou. Na nájemném jsem dlužil třetí měsíc, což je na výpověď.

„Takže domluveno, zítra mám s babkou sraz ve Slavii, tam tě představím jako svého schopnějšího kolegu, a zbytek bude na tobě. Snaž se udělat dojem. Než si na tebe zvykne, může být protivná. Sranda s ní ale je, o tom nepochybuj,“ zašklebil se úspěšný novinář a autor několika memoárových knih a odkolébál se k záchodkům.

Proč zrovna ve Slavii, když babka prý bydlí za rohem, napadlo mě, nejspíš ale nemá libeňské podniky v lásce, říkal jsem si s výhledem na interiér hospody U Králů, do níž bušily z protilehlých stran dvě obrazovky se sportem a hudbou. Tedy do Slavie, vyhlášené kavárny, do které jsem závistivě nahlížel zatím jenom okny, co plula nad chodníkem Národní třídy jako výkladní skříň lidských exemplářů zbavených šťastnou rukou osudu existenčních starostí.

Už tam seděli, jistě o dost dříve, aby bábinku na mě připravil. Spolužák byl servilnost sama, v tom nejspíš bude kouzlo jeho úspěchu: k někomu arogantní, k jiným usměvavý jako měsíček na hnoji.

„Vzácná Dáděnko, dovoluji vám představit svého talentovaného přítele Romana. Jeho filozofující eseje — úžasné čtení, škoda že zapadly v oblastním tisku. Nejsilnější Romanovou stránkou je ale schopnost empatie, i proto jsem mu dal přednost před sebou,“ oblboval čertík starou paní, která mu nevěnovala nejmenší pozornost. Zkoumala mě pohledem natolik sugestivně, že jsem podvědomě zadržel dech jako při vyšetření na rentgenu.

„Vypadáte zbědovaně, Románku, to ale drobní umělci často.“

„Nejsem umělec.“

„Zaslechla jsem cosi o talentu.“

„Vy jste ale hrozná, Dáděnko! Naštěstí jsem Romana připravoval na to, že se zpočátku s nikým nemazlíte.“

„Nemazlíte,“ opakovala stařenka s ošklivostí, jako by jí mezi zuby uvízl hořký drobeček lógru z její kávy v džezvě. Zahleděla se směrem k podloubí zlaté kapličky a na půl minuty na naši společnost zapomněla. Sebral jsem odvahu si ji také prohlédnout. Nakrátko ostříhané bílé vlasy podtrhávaly nebezpečnou kulatost její hlavy: středověká dělová koule schopná prorazit kamenné hradby. Kolmé vrásky nad horním rtem prozrazovaly, že tahle ústa se jenom neusmívala. Dojem přísnosti narušovala linka nosu, který v dávném dětství mohl být roztomilým pršáčkem, a konečně i pohled šedomodrých očí, které s překvapivou rychlostí zvlídněly.

„Dobře. Právě jsem si vybrala čas na rozmyšlenou. Zkusím to s vámi,“ pravila rozmarně a klepla mě prsty po předloktí pravé ruky, kterou jsem samou nervozitou zapomněl na kavárenském stolku.

Dáděnka

„Jistě mě pochopíte, Románku, že si vás pro ten svůj životní románek musím vyzkoušet,“ povídá Dáděnka hned nazítří před svým restituovaným libeňským činžákem.

„Sám bych vám to býval navrhnul.“

„Býval navrhnul,“ uchechtla se nad mou pitomě zdvořilou reakcí. Ten její zlozvyk opakovat slova mi začínal lézt na nervy.

„Máme krásný letní den, půjdeme do altánu.“

Teprve když jsme stoupali do zvýšeného přízemí, uvědomil jsem si, jak moc ji musí bolet každý schod.

„O nemocech se bavit nebudeme,“ oznámila, aniž se ohlédla.

„Jistě, koho zajímají nemoci, ty má každý – zajímavý život málokdo.“

Kupodivu jí mé lichocení nevadilo. Co na tom, že jsem si v tu chvíli připadal jako můj servilní spolužák, podstatnější je, že se nemusíme bavit o mé nemoci. Koho by taky zajímala. Mám to s ní jednoduché: když nezaútočí, předstírám, že neexistuje.

Na podestě klepla klouby do levých dveří a belhala se po schodech dolů na dvorek se zahradou. Na ozdob-

ném štítku jsem si přečetl: *Dáděnka Švarcová*. Dáděnka! Přišlo mi to infantilní.

Dvorek byl obyčejný. Prorezlé klepadlo, které koberec naposledy vidělo v minulém století, stará liti-
nová vana na dešťovku, kolem ní pár květináčů ibišků
a oleandrů, v přístavku oprýskaný pingpongový stůl.
Zato trojúhelníková zahrádka mě potěšila, spíše za-
rostlá než udržovaná zelená oáza uprostřed vnitro-
bloku činžáků, obehnaná zdmi a dřevěným plotem.
Borovice, skalka s rododendrony, hustý smrk nad je-
zírkem s lekníny, nestříhané růže, rozpráhlé koruny
stromových šeříků, všude girlandy psího vína, cha-
padla vistárie a kožichy břechťanů.

„Jdou sem!“

Učitelský hlas zazněl z altánu v nejzazším a nejuž-
ším místě oázy.

„Jako by vás víc zajímala zahrádka, na kterou už
nestačím, než můj pozoruhodný život.“

„Nezlobte se, mně se ale líbí právě takové neudržo-
vané zahrady. Můj otec raději zanedbával sám sebe
než trávník.“

Naštěstí má poslední věta Dáděnku nezaujala.

„Musíte se přece dovědět, proč jsem se rozhodla
napsat cosi jako memoáry, nemyslíte?“

„To bych pro začátek věděl rád.“

„Proč se stará bába stará o literární vzpomínku na
svůj život, i když nebyla filmovou hvězdou, ženou
slavného spisovatele anebo nějakého příšerného po-
litika, dokonce ani nikoho nezabila.“

„Třeba jste ale chtěla.“

Odměnou mi byl mladistvý chechtot, jako by se mi bezděky povedl kdovíjaký vtip.

„Chtěla nechtěla, na tom už nesejde. Mně záleží na jediném,“ zvažněla Dáděnka, „jak můj život bude zpětně vidět můj jediný syn a těch pár přátel, co mi ještě zůstali.“

„Váš syn?“

„Ano, můj syn, který se mnou odmítá mluvit. Žije kdesi v zahrádkářské kolonii, v pastoušce se svými agresivními čokly, takže ho patrně vydědím. A jedině, co mu odkážu, budou mé memoáry, z kterých pozná, jak mi ublížil.“

„Opravdu věříte, že jej takto dokážete přesvědčit? Jistě má svou vlastní verzi, svou pravdu.“

Stařenka se neurazila, naopak se nad mou námitkou jakoby vážně zamyslela.

„Možná toho opravdu není schopen — opustit své fikce, podívat se pravdě do očí, nevím, už jsem s ním nemluvila tolik let,“ vzdychla Dáděnka srdceryvně jako herečka němého filmu. Podívat se pravdě do očí, panebože! Jestli bude používat podobné obraty, čeká mě dřina jak na kostele.

„Chcete začít hned?“ vyložil jsem na stůl poznámkový blok a diktafon. Stařenka reagovala zaskočeně, což jsem očekával. Než se vzpomene a převezme velení, vychutnával jsem si mezičas klidu. Rozhlédl jsem se po prostoru, kterému říkala altán. Spíše než zahradní altán připomínalo místo staříčkový obývací: ošou-

pané kanape, prosklená kredenc s nádobím, stůl s roztodivnou sbírkou židlí, pohodlný starožitný ušák s intarzovaným stolkem, který ve venkovním vlhku spěl k zániku. Namísto stěn a oken výhledy do zeleně. I tady se zastavil čas jako v zarůstající zahradě, napadlo mě banálně a pak jsem se zarazil. Ty hadříky, které ve šňůrách obepínají pod střechou sloupky a šplhají až vysoko do větví mohutného jasanu, notně vybledlé a vetché, to jsou přece tibetské praporky!

„Výzdoba mého posledního manžela.“

„Buddhista, anebo jen okouzlený turista?“

„Tak i tak, zaplaťbuddha, jak říkával. Dneska už cestuje ve svém dalším životě bůhví kde. Mě ale tyhle báchorcky o převtělování nikdy moc nebavily. Opravdu nevím, proč bych se měla na svět vracet, ať už v jakékoli podobě. K našemu štěstí anebo také neštěstí docela postačí ona genetická reinkarnace, kterou musíme prožívat jako děti a pak v rolích rodičů, nemyslíte?“

„Jistě.“

„Povím vám tedy nejprve o své matce.“

Jenom jsem přikývl a spustil diktafon. Dáděnka se na tu malinkou krabičku s červeným světýlkem podívala s odporem, jako by jí až nyní došlo, že není úniku, jelikož se ocitla na uzounké lávce, kde se už nemůže otočit a vrátit do bezpečí.

Nejdříve vám ale prozradím něco o sobě. Zrovna na reinkarnaci bych věřil docela rád. Když máte nevyčísitelnou chorobu jako já, občas vás ve slabé chvíli napadne, že byste přece jen měli dostat ještě jednu

šanci. Samozřejmě — jakmile závan sebelítosti odezní, připadáte si hloupě. Nejsem přece mrzák, viditelné poškození prozatím žádné, třebaže působím trochu neduživě, jak si povšimla tahle zvláštní stařenka, kterou diktafon už nahrává:

„...přestože si svou maminku nemohu pamatovat, znám ji stejně dobře jako sebe samu. Růženka mě nosila devět měsíců, já ji mám v sobě už skoro devadesát let. Jak jste možná pochopil, zemřela tragicky v den mých prvních narozenin.“

„Jak?“ hlesl jsem procítěně.

„Stalo se v roce 1935 v Louňovicích, nedaleko od vily Dáděnka, kterou můj dědeček nechal postavit pro náš letní pobyt. V době, kdy projela dvě tři auta za den, to byla smrt opravdu kuriózní. Řidič, co sjížděl z vyžlovského kopce, nedokázal nákladák ubrzdit, když mu pod kola vběhla rozčilená mladá paní. Její zranění bylo tak těžké, že druhý den po převozu do nemocnice v Českém Brodě maminka zemřela.“

Stařenka se odmlčela, jako by vzpomínala na funus, který si také nemůže pamatovat, avšak v představách si jej mockrát promítala jako dojemný film.

„Proč byla maminka v den vašich narozenin tak rozčilená? Mohli za to příbuzní?“

Dáděnka do mě zajela pohledem, jako by si až teď protřela zrak. Do dalšího kroku po lávce do minulosti se jí už nechtělo.

„Když o tom přemýšlím, možná máte pravdu. Moje maminka vyrůstala v měšťanské rodině a žila si coby

jedináček jako v bavlnce — ostatně jako později já. Až po svatbě s atraktivním, velmi vitálním panem inženýrem pochopila, že svět není láskyplně udržovaná zahrádka,“ rozmáchla se po okolí altánu, „ale divočina, v níž rozhodují ti mocnější, dravější anebo ti přízpůsobiví.“

„Čím byl její vitální manžel?“

„Chcete malou přednášku z historie? Nechcete — ale co vám zbývá, když zrovna nemáte na nájem. Nedívejte se tak, anebo se nesevěřujte svým někdejšími spolužákům.“

„Děkuji za radu, budu si ji pamatovat.“

„Pamatovat,“ napodobila Dáděnka můj přiškrcený hlas. „Především si zapamatujte, že nejsem tak hloupá, abych si nevěšila, že vy jste daleko vhodnější sepisovatel mých pamětí než ten váš kolega. Rozumíme si? Historii rodiny mého tatínka se dovíte příště. Teď budu odpočívat a procházet se svou minulostí, abych příště byla výřečnější. Když už jsem vám nenabídla ani čaj, snad si se mnou dáte aspoň slivovici od mého letitého ctitele?“

Jak jsem mohl Dáděnce vysvětlit, že alkohol nepiju, ani vlastně nesmím, a že se na kredenc s její ukrytou lahvičkou dívám ve chvílce jasnozřivosti jako na dvířka do pekla, která pootevřel všudypřítomný pokušitelský ďáblík?

Oheň

Se mnou to nikdo nemá snadný, až na mého chlapečka, jemuž se naopak snažím připravovat dětství, jaký mi vlastní rodiče nedopřáli. Nevěřím nikomu kromě Pínyho a kámošů. Pak ještě svým psům, to je ale úplně jiná rovina komunikace. Pejskové, zvláště ti bojovní, musí poslouchat na slovo. Nejde přitom o žádnou buzeraci, zkrátka mají v genech zakódovaný řád.

Řekl bych, že Píny ve mně vycítil mladýho bojovníka, co by mu dokázal při střetu ublížit, a proto se moudře stáhl. Pro mě to je ale nová situace: někomu velet, rozkazovat a hlavně rozhodovat, když na vás kámoši visí očima, co jako bude dál. To je něco jiného než poroučet psům — zpátky, lehni, drž, sedni, ke mně, zůstaň. Neužívají se pochybnostma a ti správně vy-cvičení jsou vám věrní až za hrob. Bez váhání za vás položí život. Svým kámošům věřím stejně jako oni mně, ale do ohně za mnou neskočí, to je mi jasný.

Nechci je zklamat, ale zároveň nemůžu být další Píny. Ten rozvážný i rozhodný velitel, co uměl předvídat, a proto neměl žádné ztráty na životech. Takový já nejsem. Nevím, jak to ale kámošům říct: že mi na jejich životech zase tolik nesejde. Za poslední léta jsem přišel o pár svých věrných psů, a přitom jsem obrečel jen toho prvního. Můj táta říkal: Život je boj, a tak se mu pokoušej vyhýbat. Jakmile zaslechneš nějakou vřavu, vem nohy na ramena. Kdo uteče, vyhraje.

No, otec takhle unikal celý svůj život, sjezdil půlku světa, ale před mou matkou se zachránit nedokázal.

Skončil celý zpřelámaný, s rozdrceným hrudním košem, umíral jako pes s růžovou pěnou u huby ještě pár minut ve strašných bolestech, kdežto matka vydechla prý pokojně ve své posteli, kterou jsem rozštípal a spálil, stejně jako jsem nechal spálit její tělo. Ještě že nedošlo na její výhrůžky, že mi nic neodkáže. Není snadné vydědit jediného potomka, navíc jsem po tátovi získal podíl na jejím baráku, a tak se po její smrti vyřešily všechny mé nahromaděné problémy. Svou farmu bulteriérů jsem dobře prodal a do libeňského baráku si vzal jen menší smečku. Zabydleti jsme se nejprve v suterénu s vlastním vchodem z ulice a zabrali i dvorek se zahrádkou a altánem. Nájemníkům se to tehdy jistě nelíbilo a nadávali, mně ale do očí nic neřeknou a já se jim ani nedivím.

Budu muset zorganizovat odvetnou akci. Kámoši nemyslí na nic jiného a Píny taky vyčkává, s čím přijdu. Nemůžu vyloučit, že zapojím své bulíky, což by Píny nikdy neudělal. Na můj vkus svého Čárliho dost rozmazluje; povídat si se psem jako s kámošem není úplně dobrý. Jediný problém vidím v tom, že mí psi poslouchají výhradně moje povely, a kdyby se situace zkomplikovala... Nikdy bych jim ale neporučil, vemte nohy na ramena, kdo uteče, vyhraje a podobný bázlivosti svého otce. Má smečka se mnou půjde i do ohně.

Matka

Musím přiznat, že mi nedělá potěšení, mám-li se pro něco rozhodnout. Vždycky mě lekala bytostná potřeba

některých lidí rozhodovat od rána do večera, o čemkoli, o komkoli; nakonec i do postelí jistě padali v hodinu, pro kterou se rozhodli, a ne proto, že by se cítili ospalí. Jel jsem tramvají přes celou Prahu směrem k modřanskému sídlišti, kde mi jistý šikovný mládenec pronajímal garsonku, a zvažoval stařenčinu velkorysou nabídku.

Když se — posilněna frťanem — dobelhala ke svému bytu ve zvýšeném přízemí, opět mi zavelela: „Jdou sem!“

Že by ještě prohlídka rodinného alba? Nakonec — proč ne. Na závěr našeho posezení v altánu mi předstřela představu, kolik peněz je ochotna do svých pamětí investovat, a mně se opět zatajil dech, jako ve chvíli, kdy mě prvně rentgenovala očima v kavárně Slavie.

Vešel jsem do bytu, který mě ihned fascinoval prazvláštní kombinací vytříbeného vkusu a dětinského kýče. Umělecké fotografie a romantické olejomalby z bazaru, starožitné kousky vedle turistického šuntu, africké masky, japonské meče, orientální koberce na vrzajících parketách a v předsíni rozbité dlaždičky chroupající pod nohama.

„Okukovat můžete jindy, teď vám chci ukázat váš pokoj, pokud budete mít zájem.“

„Můj pokoj?“

„Jak vidíte, pokoj je připraven pro ošetřovatelku, až ji opravdu budu potřebovat každý den. Nyní vám jej nabízím zdarma, než naši knížku dokončíme. Roz-